

Kaitseministeerium

Seisukohad harjutusväljade talumistasude osas

10. aprillil toimus Põhja-Eesti harjutusala valdade inimeste ringis arutelu Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljaga seoses kohaliku omavalitsuse üksusele makstava hüvitise ehk talumistasude kasutamise osas. Kohal oli 25 inimest, nende hulgas ka vallavalitsuste töötajaid ja volikogude liikmeid.

Vahetati kogemusi ja toodi välja kitsaskohti. Kokkuvõttes joonistusid välja peamised probleemkohad ja vastavalt nendele sõnastati esmased seisukohad talumistasude kasutamise osas.

1. Kaitseministeerium peab edastama valdadele ja inimestele tasude arvestamise algandmed.
2. Metoodikas peab ümber vaatama mõjuala definitsiooni, kuna 1000-4000 m vastavalt harjutusväljal kasutatavatele relvaliikidele ei arvesta tegelikku müra, vibratsiooni jm häiringu levikut.
3. Täiesti ebaõiglane on jogg-skeem Tapa lähiharjutusala jt taristu osade, mis ei kanna juhtumisi harjutusvälja nime, kuid kust lähtub täpselt samasugune müra-, vibratsiooni- ja liiklushäiring, mitteamistamine tasude maksmisel. Alates 2019. aastast maksti Tapa vallale tasu Tapa lähiharjutusalalt tuleneva häiringu eest.
4. Talumistasude kasutamise peab otsustama häiringupiirkonna kogukond, mitte vallavalitsus kabinetivaikuses.
5. **Kuna talumistasude summad on nagunii väikesed, siis on mõistlik jagada need otse puudutatud inimestele.** Vastavalt tasu arvestamise metoodikas kasutatavale eluruumide arvule on häiringupiirkonna eluruumid ja nende omanikud teada.
6. Kui seni on valdade ametnikud avalikult arutanud tasude kasutamist peamiselt teede korrastamiseks, siis selge ja tugev sõnum kogukonna poolt on, et Kaitseväe poolt kasutatavad teed peab korda tegema ja korras hoidma Kaitseministeerium. Ainult teede korrastuseks ei ole mõistlik ega ka õiglane talumistasusid kasutada.
7. Kui kogukond soovib tasudega midagi ühiselt teha, siis võib seda tasusid kokku pannes alati hiljem otsustada.
8. Tasude suurus ei võimalda paljudel juhtudel häiringut tegelikult leevendada. Tuleb asuda uurima juriidilisi võimalusi reaalse kahju sissenõudmiseks kahju tekitajalt ehk riigilt. Toetus inimestele selles protsessis peab tulema ka vallavalitsustelt, sest kohalik omavalitsus peab tagama inimestele võimaluse oma kodus normaalselt elada. Märksõnad: elamutele ja erateedele tekitatud kahjude hindamine, kompensatsiooninõuete koostamine jms.

Seltsing Loodus, inimene ja sõjavägi

Katrin Kull

25.04.2024

